

Opiskeluhuollon infotilaisuudessa 26.11.2021 esitetyt kysymykset ja kommentit sekä vastaukset

Kysymyksiin on vastattu voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti. Lisätietoa voi etsiä ao. pykälien lisäksi ao. lain säännöskohtaisista perusteluista.

HYVINVOINTIALUE VASTAA OPISKELUHUOLTOPALVELUJEN JÄRJESTÄMISESTÄ

Hyvinvointialue vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisestä 1.1.2023 alkaen / Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 8 §

- Psykologipalvelu, kouluterveydenhuolto sekä lukio- ja ammatillisessa koulutuksessa olevien opiskelijoiden opiskeluterveydenhuolto ovat terveydenhuollon palveluja, joiden järjestämisestä vastaa hyvinvointialue / Terveydenhuoltolaki 1326/2010, 16 – 17 a §
- Kuraattoripalvelu on sosiaalihuollon palvelu ja hyvinvointialue vastaa palvelujen järjestämisestä / Sosiaalihuoltolaki 1301/2014, 27 c

Kysymykset ja vastaukset

1. *Kuinka esihenkilötehtävät harmonisoidaan hyvinvointialueella? Tuleeko kuraattoreille ja psykologeille sama esihenkilö, kuka?*
2. *Tulevatko kuraattorit ja psykologit samaan tiimiin?*
 - Hyvinvointialue päättää
3. *Onko vastuu opiskeluhuollon henkilöstön rekrytoinnista koulutuksen järjestäjällä vai hyvinvointialueella?*
4. *Mikäli joudutaan turvautumaan kuraattorien / psykologien ostopalveluun, mikä taho ostopalvelun maksaa?*
 - Ko. palvelusta vastaava taho, hyvinvointialue
5. *Voidaanko palvelut järjestää niin, että esim. kuraattorilla ja psykologilla voi olla oppijoita esiopetusikäisestä toiselle asteelle?*
 - Kaikki em. kysymykset hyvinvointialueen ratkaistavia asioita
6. *Miten koulupsykologien saatavuus turvataan, ettei palvelua tarvitse hankkia ostopalveluna?*
 - Mitoitus tulee voimaan vasta 1.8.2023, joten aikaa on rekrytoineille
7. *Järjestääkö maakunta kuraattoreille ja psykologeille tarvittavan ohjelman kirjauksia varten?*
 - Hyvinvointialue huolehtii henkilöstön rekrytoinnista ja tarvittavista työvälineistä
8. *Miksi tuki tulee kunnille, kun järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueille?*
 - Toiminnan rahoitus siirtyy hyvinvointialueille.

HYVINVOINTIALUEEN JA KOULUTUKSEN JÄRJESTÄJÄN YHTEISTYÖKYSYMYKSIÄ

9. *Miten määritellään kuntayhtymän / kunnan ja hyvinvointialueen väliset rajapinnat?*
 - Hyvinvointialueen ja kuntien on neuvoteltava tehtäviensä hoitamiseen liittyvästä yhteistyöstä, tavoitteista ja työnjaosta. (Laki hyvinvointialueesta 611/2021 14§)
10. *Vastaako maakunnallinen sote jatkossa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmien laadinnasta?*
 - Kunta vastaa kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman laatimisesta
 - Hyvinvointialue vastaa alueellisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman laatimisesta
 - Kunnan ja hyvinvointialueen on tehtävä yhteistyötä suunnitelmia laatiessaan. HE 56/2021 vp, lastensuojelulain 12 §

Opiskeluhuollon infotilaisuudessa 26.11.2021 esitetyt kysymykset ja kommentit sekä vastaukset

OPISKELUHUOLLOSTA SÄÄDETÄÄN EDELLEEN OPPILAS- JA OPISKELIJAHUOLTOLAISIA

11. *Kattaako sosiaalihuoltolain § 27 c varhaiskasvatuksen esiopetuksen kuraattoripalvelut, sillä päiväkotia ei ole oppilaitos?*
 - Kattaa. Oppilas- ja opiskelijahuoltolakiä sovelletaan esiopetuksen oppilaisiin 1 §
12. *Miten käsitellään muiden kuin perustutkinto-opiskelijoiden oikeutta kuraattoripalveluihin 2. asteella?*
 - Lain soveltamisala määräytyy oppilas- ja opiskelijahuoltolain 1 §:ssä
13. *Säilyykö kunnilla opiskeluhuollon ohjausryhmät uusien yhteistyöryhmien lisäksi?*
 - Säilyy, 14 §
14. *Onko nyt entinen päiväraja kuraattorin / psykologin pääsyyn poistunut?*
 - Määräaika ei ole poistunut, 15 §
15. *Mikä on jatkossa rehtorin vastuu oppilas-/opiskelijahuollosta? Rehtori vastaa koulun/oppilaitoksen yhteisöllisestä oppilas-/opiskeluhuollosta, opiskeluhuollon suunnitelman tekemisestä ja yhteistyöstä*
 - Koulutuksen järjestäjä vastaa opiskeluhuollosta niin että se muodostaa opiskeluhoitopalvelujen kanssa toimivan ja yhtenäisen kokonaisuuden. 9 § 1 mom
16. *Mikä on opiskeluhuollon omavalvontasuunnitelman vastuutus? Kuka vastaa jatkossa omavalvonnasta?*
 - Koulutuksen järjestäjä yhdessä hyvinvointialueen kanssa, 26 § 1 mom
17. *Miten 2. asteen yksilöllisen oppilashuollon sääntely saadaan vastaamaan esi- ja perusastetta? Mitä keskeisiä muutoksia aikuisten opiskeluhoitoon liittyy?*
 - Lainsäädäntö on sama kaikille koulutusasteille.

TYÖNTEKIJÖIDEN MITOITUKSET JA KELPOISUUDET

18. *Tuleeko kuukauden päästä sitova kuraattorimitoitus, vaikka päätöstä ei ole vielä tehty?*
 - Laki on tullut voimaan 1.1.2022 alkaen
19. *Onko kuraattorien ja psykologien mitoitus laskennallinen opetuksenjärjestäjää kohti vai työntekijäkohtainen, jota ei voi ylittää?*
 - Laskennallinen hyvinvointialueella
20. *Kuinka monta koulua yhdellä kuraattorilla saa olla?*
 - Laissa ei määritellä tätä.
21. *Huomioidaanko kuraattorien ja psykologien mitoituksessa myös toisen asteen aikuisopiskelijat?*
 - Kyllä, jos kuuluvat lain soveltamisalan piiriin 1 §
22. *Huomioidaanko kuraattorien ja psykologien mitoituksessa myös esioppilaat?*
 - Kyllä
23. *Huomioidaanko kuraattorien ja psykologien mitoituksessa myös kaksivuotisen esiopetuskokeilun 5-vuotiaat lapset?*
 - Kyllä, rahoitus toteutuu esiopetuskokeilun hankerahoituksesta
24. *Onko kuraattorien ja psykologien mitoituksessa huomioitu palvelutarpeen reilu kasvu?*
 - Mitoitus määriteltiin niin hyväksi kuin se myönnetyn määrärahan puitteissa oli mahdollista. Laissa määritellään vain minimitaso.
25. *Miten oppilas- ja opiskelijahuoltolain painottama yhteisöllinen ennaltaehkäisevä työ huomioidaan mitoituskysymyksessä?*
 - Asia määritellään opiskeluhoitosuunnitelmassa.
26. *Tarkoittaako mitoitus sitä, että pienessä kunnassa ei ole päivittäistä kuraattoria, jos oppilaslukumäärä ei täyty (jolloin opiskeluhoitolaki ei toteudu kiireellisen tarpeen osalta)?*
 - Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 15 § mukaan yhteys pitää saada 7. päivänä. Asia riippuu työn organisoinnista. Yhteyttä voi ottaa myös muihin opiskeluhoitohenkilöstöön.

Opiskeluhuollon infotilaisuudessa 26.11.2021 esitetyt kysymykset ja kommentit sekä vastaukset

27. *Onko kouluterveydenhoitajille tulossa mitoitusta?*

- Tarve mitoitukselle on tunnistettu ja suositusten valmistelua suunnitellaan

28. *Lisätäänkö psykologikoulutusta, kun kelpoisia ei ole mitoituksen vaatimusten mukaisesti?*

- Kyllä, koulutusta on lisätty ja tilannetta seurataan koko ajan.

29. *Mitä sosiaalityöntekijän opintokokonaisuuksia on tarpeen täydentää, ellei suoraa kelpoisuutta tule?*

- Sosiaalityön tai sosionomikoulutukseen kuuluvia opintoja, oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 7 §

30. *Voisiko sosionomeille kehittää ylempää ammattikorkeakoulututkintoa, joka olisi vastaavan kuraattorin koulutusohjelma, joka vastaisi sosiaalityöntekijöiden saatavuuden haasteisiin?*

- Tämän kysymys ei ole riippuvainen nyt toteutusta lainmuutoksesta.

KIRJAAMISKÄYTÄNNÖT JA REKISTERINPITO

31. *Tähän saakka oppilashuollon yksilökohtaisen oppilas- ja opiskeluhoollon kirjaukset ovat olleet suojassa muilta soten toimijoilta. Miten tämä asia menee jatkossa?*

- Sosiaali- ja terveydenhuollon tietojen salassapito määräytyy sosiaali- ja terveydenhuollon säännösten mukaisesti. Säännöksiä sekä tarkempia ohjeistuksia valmistellaan.

32. *Mitkä toimijat kirjaavat "opiskeluhoollon potilasrekisteriin"?*

- Monialaisen yksilökohtaisen opiskeluhoollon opiskeluhooltokertomuksiin kirjaavat tietoja ne, jotka monialaiseen ryhmään kuuluvat. Opiskeluhooltokertomukset tallennetaan opiskeluhooltorekisteriin. Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 20 – 22 §
- Terveystenhuollon toimijat kirjaavat terveydenhuollon potilasasiakirjoihin, jotka tallennetaan potilasrekisteriin ja kuraattorit kirjaavat sosiaalihuollon asiakaskertomuksiin, jotka tallennetaan sosiaalihuollon asiakasrekisteriin.
- Kirjaamiseen liittyviä säännöksiä esitetään selkeytettäväksi mm. helmikuussa 2022 annettavassa hallituksen esityksessä.

KOULU- JA OPISKELUTERVEYDENHUOLLON KYSYMYKSET

33. *Mikä on aikataulu ja tilanne neuvola-asetuksen päivittämisessä?*

- VnA 338/2011 päivitetään v. 2022 aikana

34. *Mitä maksuja yli 18-vuotiailta opiskelijoilta peritään ja kuka kerää maksut?*

- Toisen asteen opiskeluterveydenhuoltoon sovelletaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain (734/1992) 5 §:ää.
- 18 vuotta täyttäneeltä opiskelijalta voidaan periä maksuja avosairaanhoidon ja suun terveydenhuollon palveluista lukuun ottamatta mielenterveyteen liittyviä käyntejä tai hoitajien vastaanottokäyntejä.
- Palvelun järjestäjä kerää em. maksut.

HENKILÖSTÖN ASEMAAN LIITTYVIÄ KYSYMYKSIÄ

Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulon voimaantulolaki 616/2021 (voimaantulolaki) 18 §: Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtäviä hoitavan henkilöstö sekä kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa olevien opiskeluhuollon psykologien ja kuraattoreiden siirto kunnista ja kuntayhtymistä hyvinvointialueelle sekä hyvinvointiyhtymään katsotaan liikkeenluovutukseksi.

35. *Määräaikainen työsuhde kuraattorilla ja psykologilla päättyy 31.12.2022. Kuka rekrytoi jatkajan?*
- Hyvinvointialue
36. *Jos kuraattorien ja psykologien esihenkilönä on ollut sivistysjohtaja, miten hänen asemansa siirrossa huomioidaan, mikäli sivistysjohtaja ei siirry hyvinvointialueelle?*
- Muutos ei koske sivistystoimenjohtajia.
37. *Siirtyvätkö psykiatriset sairaanhoitajat (psykykarit, tsempparit) hyvinvointialueelle vai jäävätkö opetuksen järjestäjän palkkalistoille?*
- Opetuksen järjestäjä voi järjestää ko. palveluita myös omalla kustannuksellaan.
38. *Miten palkat harmonisoidaan? Pysyvätkö kuraattorien ja psykologien henkilöstöedut samana kuin nykyään?*
- Palkkojen harmonisointitavasta ja aikataulusta ei ole vielä päätetty. Palkat eivät kenelläkään laske, muista henkilöstöeduista päätetään hyvinvointialueilla.
39. *Onko kuraattoreilla ja psykologeilla jatkossakin mahdollisuus koulutuksiin ja työnohjaukseen pienryhmissä?*
- Kyllä
40. *Saavatko kuraattorit ja psykologit pitää nykyisen työhuoneensa?*
- Opetuksen järjestäjän tulee tarjota työtilat oppilashuollon henkilöstölle.
 - Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 9 § 3 mom.: Opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen on oltava opiskelijoiden helposti saavutettavissa. Hyvinvointialueen on järjestettävä palvelut ensisijaisesti oppilaitoksessa. Koulutuksen järjestäjän on tarjottava hyvinvointialueen käyttöön tarkoitukseen soveltuvat tilat palvelujen järjestämiseksi.
41. *Milloin henkilöstölle järjestetään lisätietoa ja koulutusta siirtoon liittyen? Miten varmistetaan, että kaikilla osapuolilla on ajantasaista tietoa uudistuksesta?*
- Hyvinvointialueen järjestäytyttyä henkilöstöä tullaan informoimaan muutoksista. Myös kunnat informoivat henkilöstöään. Soteuudistus.fi –sivuilta saa ajantasaista tietoa sote-uudistuksen toimeenpanosta.